

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
JOSEPH S. REFALO**

Seduta tal-11 ta' Marzu, 2004

Talba Numru. 1093/2003

Andrew Frendo

vs

Maria Concetta sive Marica Debono

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi prezentat mill-attur fit-30 ta' Mejju, 2003, fejn intalab illi l-konvenuta tigi kkundannata thallas ammont likwidat minn dan it-Tribunal rapprezentanti danni sofferti mill-attur f'incident stradali li sehh nhar it-22 ta' Novembru 2002, f'San Giljan, fejn l-attur kien qed isuq vettura bin-numru tar-registrazzjoni FHB 686, u l-konvenuta kienet qed issuq vettura bin-numru ta' registrazzjoni LAB 106, liema ncident sehh unikament minhabba imperzja, negligenza, u non osservanza da parti tal-konvenuta.

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali datata 30 ta' Mejju, 2003 u bl-imghax kontra l-konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenuta pprezentata fid-19 ta' Gunju, 2003 fejn intqal:

Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez, billi l-incident tat-traffiku in kwistjoni ma garax tort tal-esponenti, izda gara unikament tort ta' Andrew Frendo is-sewwieq tal-mutur numru FBH 686, li dak il-hin kien qed isuq bi speed sperikolat u kontra r-Regolamenti tat-traffiku u dana kif sejjer jigi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Illi ghar-rigward tal-ammont mitlub, l-esponenti qed jirriserva illi jipprezenta eccezzjonijiet ulterjuri.

Sema' x-xhieda ta' Andrew Frendo, Maria Concetta sive Marica Debono, PS 78 Joseph Cremona, Louise Pace. Ha konjizzjoni tad-dokumenti esebiti u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

Ikkunsidra:

- 1. Il-kaz prezenti jirrigwarda kollizzjoni li sehhet fit-22 ta' Novembru, 2002, ghall-habta tad-9p.m., f'San Giljan bejn il-mutur FBH-686 misjuq mill-attur u l-vettura tal-marka Maruti numru ta' registrazzjoni LAB-106 misjuqa mill-konvenuta.**
- 2. Jirrizulta li l-attur kien miexi mid-direzzjoni ta' l-imsida fid-direzzjoni ta' Paceville u kien diehel fil-mina li hemm fi Triq Regjonali. Mieghu kellu lil Louise Pace bhala passiggiera. Il-konvenuta kienet telghet it-tela' mid-direzzjoni ta' San Gwann.**
- 3. Skond l-attur kien: "taht il-mina fuq in-naha tal-lemmin, giet vettura li messitni.....". Jghid li malli laqtitu tilef il-kontroll, waqa u tkaxkar. L-attur jinsisti li l-konvenuta qabzet il-« continuous white line » u li din invadiet il-karreggjata tieghu. Rilevanti dak li qal l-attur li kien fit-tunnel meta ippruvat taqbu.**

4. It-Tribunal qed iqies bhala rilevanti hafna dak li xehed l-attur meta qal: « Jiena u gej lilha ma rajthiex. ». Jghid ukoll illi b'rizultat tal-kollizzjoni: « il-karrozza kellha xi girfa, *forsi*. » L-attur b'certezza jghid li qabel il-habta il-Maruti ma rahiex.

5. L-attur jghid li kien gja dahal fil-mina tul ta' cirka zewg karrozzi jew tlieta qabel ma gara l-incident.

6. Skond l-attur ir-rota ta' quddiem tal-mutur messet mal-genb tal-karrozza taghha bejn il-mudguard u l-bumper ta' wara.

7. Louise Pace, pillion rider mal-attur tikkonferma li kienu fil-karreggata ta' barra meta waslu hdejn il-mina, meta, skond hi, harget il-konvenuta mid-direzzjoni ta' San Gwann, qabzet il-« continuous white line » u giet fil-karreggata taghhom. Aktar tard fil-kontro-ezami x-xhud tghid li fil-fatt ma rathiex hierga mid-direzzjoni ta' San Gwann, pero` kienet il-konvenuta stess li qaltilhom li kienet gejja minn dik id-direzzjoni. Skond ix-xhud, il-konvenuta laqtithom bil-bumper ta' wara taghha fuq ir-rota. Ix-xhud tghid ukoll li meta l-konvenuta qasmet ghal quddiemhom kienu boghod minnha tul ta' karrozza.

8. It-Tribunal innota li skond ix-xhud, l-attur kien ghaddej b'xi 20 jew 30kfs. It-Tribunal fir-rigward jirriveva li l-attur xehed li kien ghaddej b'xi 60kfs. Fir-rigward ta' dak li qed tghid din ix-xhud, it-Tribunal qed iqiesa fl-ambitu ta' hbiberija li din kellha mal-attur, u ffit li xejn affidabilita` jista' jaghti lix-xhieda taghha.

9. Il-konvenuta Maria Debono tikkonferma li giet mid-direzzjoni ta' San Gwann u harget ghal go Triq Regjonali, u li qasmet il-“continuous white line” biex marret fil-karreggata li taghti ghall-Paceville. Qabel ma hareg ghal go Triq Regjonali hi kienet waqfet fejn hemm “stop sign” u rat illi ma kienux gejjin vetturi. Xeghelet l-indicator tal-lemin biex turi li ser taqsam il-karreggata, imxiet u qasmet ghan-naha l-ohra u l-incident gara fil-mina. Il-konvenuta tghid li kienet gja sew fil-mina meta semghet il-hoss.

10. PS 78 Joseph Cremona li kien investiga l-incident jghid li il-konvenuta kienet qalet li ma laqtix mal-attur. L-istess xhud jikkonferma li meta nvestiga l-vettura tal-konvenuta sab li ma kellha ebda hsara,

hliet « rubber mark » iswed fuq il-bumper ta' wara in-naha tal-lemin, lejn it-tarf tal-bumper. Fir-rigward ta' din il-marka, għalkemm ix-xhud qal li dehret kompatibbli mar-rota tal-mutur, ma setgħax jeskludi li l-marka saret b'xi hag'ohra. It-Tribunal ma jgħid li hemm elementi sufficenti sabiex jwasslu għall-konvinzjoni li fil-fatt din il-marka kienet tassew ikkawzata mill-mutur.

11. Mix-xhieda mismugħa u minn valutazzjoni tal-fatti, it-Tribunal iqies illi l-attur kien għaddej b'certa velocita, tenut kont tal-hin li kien, u cioe` li kien bil-lejl, u f'post li hu magħruf li jkun hemm traffiku. Hemm indikazzjoni li l-attur kellu certa għagħla peress li ried imur għax-xogħol. Mill-lat l-iehor il-konvenuta harget minn fuq stop sign, xegħelet l-indicator u qasmet il-continuous white line. Anke jekk il-manuvra tal-konvenuta ma kienet xejn felici, fis-sens li din qasmet il-linja il-bajda kontinwa, jidher li din għamlet hekk meta kienet accertat ruhha li ma kienux gejjin vetturi. Apparti kwalunkwe azzjoni għall-ksur tar-regolamenti li setgħa kien hemm da parti tagħha, dan ma jfissirx illi necessarjament hija kienet responsabbli għall-incident li sehh.

12. It-Tribunal qed jagħti hafna piz għall dak li qal l-attur meta dan ex admissis jgħid li ma rahiex. L-attur lanqas biss ma nduna bil-konvenuta, u meta intebah jidher li kien tard wisq, u tenut kont li kien għaddej b'certa velocita` tilef il-kontroll. Ma jirrizultax pero` illi hu tilef il-kontroll minhabba li mess mal-konvenuta. Anzi lanqas ma jirrizulta li mess magħha, hliet wara l-incident meta tkaxkar. Ma hemmx dubbju li l-attur ma kienx qed izomm « a proper look out » għal vetturi li kien hemm fit-triq, u dana bil-lejl u meta kien għaddej b'velocita`.

13. Għalhekk it-Tribunal qed jasal għall-konkluzjoni li tassew ma kienx hemm vetturi gejjin meta l-konvenuta harget minn fuq l-istop sign u bdiet miexja fid-direzzjoni tal-mina. Ma kienx hemm vetturi gejjin meta hi xegħelet l-indicator. L-attur kien gejj b'velocita` tali, u b'certa non-curanza li lanqas biss ma ntebah biha. Fic-cirkostanzi il-konvenuta ma

Kopja Informali ta' Sentenza

**tistghax tigi ritenuta responsabbli għall-incident li
sehh meta l-attur tilef il-kontroll tal-mutur.**

**Għaldaqstant peress illi ma jirrizultax pruvat illi il-
konveuta kienet tahti għall-incident, it-Tribunal qed
jichad it-talba attrici bl-ispejjez kontra l-attur.**

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----